

ALSÓ-LENDVAI HIRADÓ

Egész évre ..... 8 kor
Fél évre ..... 4 -
Negyed évre ..... 2 -
Egyes szám ára 29 fillér.

Felolvasó szerkesztő, lapfelügyelő és kiadó:
BALKANYI ERNŐ.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Fő-utca.
Hirdetések díjszabás szerint.
Kéziratok nem adóznak vissza.

Nemzeti szempontok.

Magyarország államisága olyan mint egy érdekes régiség, amelyet megöröült az idők vasfoga. Európában az egy Angliát kivéve még nem volt állami élet, amikor az Ázsiából bevándorolt, félvad, barbárhum és szittyai ivadékat már a broncsba szorította a legalis élet, amely széles konturjait adta meg egy jövőendő nagy Magyarországnak.

A magyar államiság azonban az idők folyamán olyanná vált, mint egy praehistorikus lelet. Archeológusok fürthetik rajta a fejéket, hogy vajon a Duna-Tisza táján sok századon keresztül virágzott, vagy vegetált államélet magyar volt-e, vagy holtentető? Nem lehet tudni. Magyar nindenesente a legkevésbé volt.

A magyar államéletnek ilyenén formái és lényegéből alaktalanúság jórészt Magyarországnak történelmi szerepét okozta.

A keresztény Europa politikájának frazeológiját Nyugat védőbástyájának nevezte el Magyarországot s ezt a szerepet Magyarország vállalta is. A pogány és barbar keletnek inváziója ellen harcra bitták minden nemzeti erőket s a magunk érkeket alavetlétük altruista szempontoknak.

E szerepvállalás eredménye volt a főrók hódítások, amely alatt állami életünk épséggel nem fejlődhetett nemzeti irányban. A bécsi politika ezidőjáig kezdte pókhálóját Magyarországot fölé teríteni. És elkövetkezett a térdharisnyás, parókás né-

met korszak, amelynek áldását csak telezte az a nemzeti kiskorúság, hogy állami nyelvünk egy holt nyelv, a latin volt. Magyarországot egyszerű német tartományának és római provinciájának tarthatta bárki.

Érthető, hogy ilyen keretek között államiságunk magyar nemzeti karaktere nem fejlődhetett ki, s hogy el kellett következnie azon időnek, mikor létünk fajt derekban történet kelt a Lajthán tuli szomszédsg.

Magyarországot új korszaka a szabadságharc fekete dátumával kezdődött. A nemzet fölébredt s az eleslők és bőlések szeme fölfedezte évszázadoknak erendő bűnét. Kesetves tanulságaink áran rabukantunk végre a véka alá rejtett igazságra, hogy Magyarország csak nemzeti irányban fejlődhetik nagygya.

És most élni igyekszünk az igazság szavával. Állami életünk irányításában figyelem vessük a nemzeti szempontokat. A roskadozó állampépületnek új nemzeti fundamentumot építenek a nemzet jobbjai és törekvésüknek visszhangja kél az egész magyar közeletben, társadalomban.

A nemzeti szempontok, a nemzeti irányzat terhdőlésát tákuk a köznapi élet hullámzásában. A társadalom érvesse egészegebben, frissebben lükten. Még a művészetben is, amely pedig lényegileg, szellemben a leginternationálisabb, utalomra kél a nemzeti irány. Mintha társadalmi közszükség érzése volna a nemzeti szempontok napirenden tartása.

A levegő villanossággal teli. A konzervatívok, a magyar államiság nemzetietlen fejlődésének ajfónálól kezdenek a jól megeredemlett nyugalomba vonulni. A nemzeti irány ifju harcossai pedig diadalmasan törnek előre. Mintha az idők méhéből szakadna ki valami abból a szellemből, amely a magyart az európai népek konglomerat tömegéből az államalkotásnak idejében kiemelte.

A nemzeti ötöndat derengését jelenti ez a felbuzulás. Kiskorúságunk véget ért s a nagy nemzetközi politikában, az európai társadalom közeletében magunk akarjuk a szerepünket kijelölni. Elég is volt a gyamkodásból, amellyel a kozmopolitizmus beköbörítette nemzeti erőink kifejtését. Mi voltunk vagyunk és leszünk. Jödejük, századokon keresztül vegetáltunk; itt az ideje, hogy nemzeti önállóságunk az állami élet nemzeti színében kiviragozzék.

A jövőendő nemzedékek ne lássák praehistorikus leletnek a magyar államiságot, hanem legyen az olyan szilárd, modern és nemzeti épület Magyarországot boldogulásának, amelyben a közelet és a társadalom hódolva áldoz a nemzeti géniusznak!

A bérmlás.

F. hó 19-én, pünkösd-hétten délután 6 órákor érkezett dr. István Vilmos szombathelyi megyés püspök városunkba, hogy a bérmlást megtartsa.

TÁRCZA.

Józan mámor.

Sokát ittam, Érzem. Nehez a nyelven, De mondhatatlanul boldog vagyok.

A mámor rozás ködfátyolban keresztül Folem két esilogo leánysemz ragzog. Egy barna lány mosolyg felem vídaiman Arca szíjód, nézése lázító

És edes hajom megdassall mondia: Szeretlek most is és szeretni jó.

Ez ő. Első szerelemem, aki nélküli — Ezt hittem egykor-meghalt a világ, Ez ő, aki langolo szívembe dőfte Gyötörő fájdalom megérezett nyákát. De mély seb volt, soka, soká hegyedt be. Azt hittem, hogy elpusztulok bele. . . Elmúlt néhány év sok tapasztalás közt S kemény, hideg kéreggel vonta be.

Ő volt az első, ő volt az utolsó
Be kár pedig! Hisz annyi soka a lány
És annyi szép és jó is van közöttük
S akadna is aki szeretne tán.
A köny az ő, az ő szívére hull. . .
O tette, hogy csak Őt tudom szeretni
Csak őt forrón, kimondhatatlanul.

Elmúlt azóta nagy idő. A lelkeim
Ha néha még a muliba visszazáll
Az ő emléke már egy álomkép lett.
Amelynél az én lelkeim meg nem áll.
Elmúlt és vege! Jövő áll előttem,
Munkának és ternek halmaza;
A tavasz elmúlt, a tavaszunk vege!
Közleg rohanna eletem nyara!

LANTOS.

A kivándorló.

Az „Alsó-Lendvai Híradó” eredeti tárczaja

Tarnady Lajosnak nem maradt az apja után egyede, csak az a számla, amit a temetőkezsi vállalat nyújtott be hozzá. Kifizette a számlát s megolvasta pénzt. Negyszáz forintja volt. Kerek összeg, de kevés arra, hogy az ember megélni tudjon belőle. Tarnady Lajos semmi fele okos mesteret nem tanult, aminek nem ő volt az oka, hanem a megdolgozott, aki urnak nevelte a fiat. Urnak, nemcsak azért, mert nyolcezer hold föld volt odalent a Tisza mentén, hanem azért is, mert volt egy beteg német, aki lény maradt s aki után másik tízezer holdat nemelt örökösök. S mert olyan nagyon biztosra vette a nagy örökséget, Tarnady Ábrahám olyan pazarult élt, mintha tízezer olyan földdarabon rengetne a szel az ő aranyos kalaszait. Így történt, hogy a vagyon elcsúszott s mikor Ábrahám új javában várta, hogy mikor visz el már az aszkor a beteg német, egy szép napon

rozásznü levelet hozott a posta. Az áll a levelben, hogy Tarnady Riza öngyásaga követően szíve vonalmát, eljegyezte magát egy fiatal urral. Ez örökség hát fusna ment s Tarnady Ábrahám ket esztendő muha behalhat a busulátsba meg a szégyenségre.

Tarnady Lajos 28 esztendő volt, mikor meglátta az atyja. Egyedül állott a világon, mint az utolsó topolyfa, a nagynevet, aki forjtez ment, meg csak nem is láta. Köny es megindulás nélkül vett búcsút a szülői háztól, mely már idegen kezlen volt, a kis városból, ahol gyermekevei tettek el s feljött Budapestre. Negyszáz forintja meg van ebből, ha takarekoskodik, megél egy ideig s ezáltal talán csak talál valami kis kenyert ebben a nagyvárosban, ahol olyan sok ember megél. Jó kedélyű fiatal ember volt, aki még tartott a pénzben az apjának segítségére volt a vagonon elkötésében, de most, hogy a szülség rakománytátott, szeretett volna dolgozni. De mit? Nem tudott semmit, amivel kenyert lehet keresni. S mihamar beletta, hogy ő bizony nem fog boldogulni Budapestben. Mert meg az olyan ember is nehezen él meg itt, aki tud valamit, hát még, aki nem tud?

Amikor a negyedik százast is felváltotta először dőbber meg. Mi lesz, ha ez is elvész? Ehen halhat, anélkül, hogy a világ tudomást szerezne arról, hogy őt valaha.

Naphosszat az utcákon ögylegett, nézte a házakat, a tolongó emberadatokat, a pompát, a eszlást és nyomort, mely sehol nem úgy kívívó s eljlesztő, mint a nagyvárosban. Leleték komor gondolatok foglalkoztatták, jiszteszen meredt feleje

Fogadtatása impozáns volt; a házak zászlókkal, ezimerekkel és zászlókkal díszített kapu állítottak fel, ennek környéke friss homokkal tettezték be. A városi előjáróság, képviselő-testület, valamint az ipartestület képviseletében várta ennel a kapunál a püspököt, kinek megérkezését a község határába mozsaróvócskák jeleztek. Itt a község határán Mady Pál és Farkas Endre vezetés alatt 40 fagból álló lovas bandérium várta a püspököt, ki kiserelével megérkezve a díszkapunál vette a város üdvözlését, melynek ekes szavakban K. Hájós Mihály ügyvéd és községi képviselő felkérését adott kifejezést. A város lakossága és a vidékebeli nép sűrű tömegben lepte el a fő-utczát, melyen át a magas vendég a plebianiakhoz hajtatott; az egyházi szertartás alatt a helybeli iskolák tanulói, valamint a hívek megtöltötték a templomot. A fogadtatás a tüzölő-egylet is teljes számban vett részt és tartotta fenn a rendet.

Máspnap osztotta ki a püspök a helybeli hívek között a bérmasas szentséget s délután 3 órakor fogadta a képviselő-testület, a hatóságok, az evang. és izr. hitközségek, a tanútestületek és az ipartestület küldöttsége. A hatóságokat Székely Emil vezette a püspök elé, ki a vidékebeli pápágnak támogatását kérte tőlük, az evang. község Petrik Gyula ügyvéd vezetés alatt tisztelgett, az izraeliták nevében dr. Rudolfer Antal rabbi szepben árgondolt beszédben adott a hívei nagybarcsbeszédének kifejezést s idézte nagy hatással a szentírás vonatkozású ígét; a püspök meghatóttan felelt s utalt a hazra szeretetre, mely térer az összes felekezetek taláikozása; a képviselő-testület nevében Isoó Ferencz ügyvéd és testület tag szívből jóvó és szívesz szóval üdvözlést ugyanily meleg szavakkal viszonzotta a püspök, ki a tisztelgecs után a redicsi plebianiát vizáította; az estere tervezett szerenad az eső miatt nem volt megtartható s csak arra szorítkozott, hogy a tüzölő zenekar faklyasmenet ellen néhány darabot játsza ment a fő-utczán át Isoó ügyvéd hazáig, hol a püspök az estét föltötte. Masnap a vidékebeliek

megbérmasása után a püspök Szentgyörgy-öly községbe távozott. E két napon a ritka esemény ugyancsak megtette hatását s városunkban csak ugy tolongott a nép és sok boldog gyermek a felvett szentség s különösen az ajándékok tudatalában örömmel mozgott a nép között.

HIREK.

— **Kinevezés.** Ö felsege a király Giszcz Sándor zala-ögerségi kir. törvénycsoki Aljezost az alsó-öldndvai kir. járásbíróshoz aljarabíróvá kinevezte.

— **Előleptetés.** A m. kir. penzgyimnáziumér Öriás Janos eskortányi m. kir. adóisztelet XI. fizetésű osztály 2. fokozatába léptette öle.

— **Kinevezés.** A m. kir. penzgyimnáziumér Horváth Laszlo zala-ögerségi m. kir. penzgyi díjas számlyoknöveke kinevezése. A m. kir. penzgyi igazgatóság állami végrehajlóva nevezte öle.

— **Miniszteri biztos.** A keresked-öldndmgi m. kir. miniszter a folyó évi örtetségi vizsálatónál a zalaögerségi állami felsökerekedelmi iskoláonál Tordai Iure községtől szolgálatra beosztott ipari szakiskolái igazgatót, a nagykanizsar izr. felsökerekedelmi iskolához pedig Heltai József nagykanizsai kereskedőt küldötte ki miniszteri biztosul.

— **A körmend—muraszombati vasut.** Bartholos Istvan, a körmend—muraszombati vasut engedélyese, közöltebb vette a kereskedelmi korany felhávitást, hogy a vasut költségvetését, melynek nyomán az engedélyezési tárgyalás a júliusi hónap elejéig terjedne öle. Az engedélyes a költségvetés elkészítésére Weisz Öskár szombathelyi mérnököt, a vasut kiváló képzettségű trasszörözött bizta meg.

— **Alsó-öldndvai új gyévező-lépező** járat jelent meg és pedig a varat mutatja teli kepeben. A mitveszés kivitelit keq általános elismerés-re talált s mondhatjuk, hogy emmel szelbietet ezen a teren produktív nem lehet. A var délről van levevés s a legelőnyösebben mutatja érdekes alakját. Egy drb. ára 10 filler.

— **Valamennyi trvat. bizottsági tag Úrnak!** Keszthelyen l. E. június hó 8-án fog megtartható Pestobéli Gyógyprof. a legnagyobb magyar gudanak szobor leleplezés ünnepélye; a melyre a Festobeli szobor rendező bizottsága a vármegyét tövényhatóságot is mint ilyen meghívta. Midőn erről t. bizottsági tag urat értesíten, felkerem, hogy vármegyénk ezen kimagasló alakra iránti tisztelet és hálás kegyelet lerohatása vegett a jelzett napon Keszthelyen d. e. 12 óra körül megjelenni sziveskedjék. Zalaögerségi ö. 1902. évi május hó 20-án. Gsertan Károly sk. Zala vármegyéi alsópánsja.

— **Nevaltoztetés.** Kohn Adél alsóöldndvai

lakos, valamint kiskoru gyermeke Roseumban Ilika család nevének „Kemény”-re, kiskoru Gipsz Öskár nagykanizsai lakos nevének „Gárdonyi”-ra kert átváltoztatásai a belügyminiszter megegyedte.

— **Gazdákni figyelem!** A külföldi porosz szemet telek megterelésekor a tatari tojás sen (brikett). Utalunk a vonatkozó hirdetésre.

— **Gazdasági vándor tanár áthelyezés.** A föld-ülvöltségügyi miniszter Alonyi Károlyt, a eskortányi állami tanítóképezőbe beosztott gazdasági vándor szakmátart, l. évi július hó 1-ével a szolgálat érdekében a feleghelyi állami tanítóképezőbe áthelyezte. Nevezett helyére a eskortányi állami tanítóképezőbe Barna Balázs gazdasági tanártelevező segédintart osztotta be, s meghívta Zala-és Vas vármegyék területére a gazdasági vándortanár teendő költatására.

— **Alsó-öldndvai önk. tüzölő-egylet l. évi május hó 31-én délután 5 órakor a városban tüzés termében tartja évi rendes közgyűlést, melyre az összes kivészt és partoló tagok meghívattak.**

— **Nyoma vesztett.** Bökó Jozsef löndvalakos gazdának harom hét óta nyoma vesztett. Keresték mindenfelé, de eredménytelenül. Az a gyanus is fölmerült, hogy Bökó biánytörnek esett áldozatul.

— **Jökévői kompania.** A turischak koromban nagy mulatság volt. Meg a zenészek is berogtak. A társaság elszövedt, de a hangzás urak nem akarták félbehagyni a mulatságot s új passzörözök vadastak. Bezuhatt az utczáról Hál János, aki azonban nem akart bort fizetni, mire a hangszöky egy eldönztettek, hogy ledöbögten vittek hazra.

— **Ingyenes díszmü ajándék.** Aki e címzet elolvassa, akaratlanul is Amerikára, a képtelenségek hazájára gondol. Pedig ezáltal sokkal közölebbül, Budapestről, két szaranyra e hír. A Pesti Napló Magyarországnak e legirányi pártólól e kikétközt teljesen független, szabadon a eszökimonda naplójára loha meg vele karasesnyra olvasást, ajándékul advan — teljesen ingyen — a gyévező kötésű, remek illusztrációkkal díszített Zichy Mihály album-öt. E albumban értekes és nagy irodalmi becsesl bíró művet, — melynek az Athenaeum kineasában megjelent eredetije 90 kof roniba kerül — a Pesti Napló új kvárt kiadásában karasesnyon ajándékul megkapja a Pesti Napló minden állandó előfizetője. Es megkérjük díjazalmú azok az új előfizetők is, akik egyen éven át fel, megédeve, vagy havonként, de megskatás nélkül fizetnek öle a Pesti Napló-ra.

2059 1902. tkvzs.

Árversési hirdetményi kivonat.

Az alsó-öldndvai kir. járásbíróshoz mint telek-öldndvi hatóság közhírré teszi, hogy Kusztceez Mátyás G. bisztrecei lakos végrehajátónak Gyökék Mátyás u. o. lakos végrehajátis szvendéi elleni 1200 kor. fölkövelétes és jár. iránti végrehajátis

a legközelebbi jóvó sötétsége, amely eltemetésseel fenyegeti.

— Az egyik pályavárandar előtt vitt el az utja, gatrás-gyökösökönnyaukál, gyermekkelkel ásorogtak a falvakban, előtt, s a mind a farkas esőre trva levett Tarnady szöme, a parasztöky egyikét felsmertete, Cserep Jöska nevezetü volt az illető, beres volt az apja bírtokán, Cserep is megismerte az ifju urat és tiszteletudóan megemelte a zsiros kalapját.

- Hat mi járásban van, Jöska bácsi?
- Nagyjárásban, ifjuur. Megyünk Amerikába, Tarnady megölepdött.
- Aztán mert megy ki? Hat nem jobb itt magának, ahol született?
- Nem bizony ifjuuram, az új gazda felere ahartra leszálltán a rozsmet, hát csak ött hagyttam.
- Aztán mit csinál majd kend odakint?
- Csak azt, amit idehaza. Tudom én, hogy dolgozni kell mindenütt a világon a szegény embernek, ahol él.
- Nem fel, hogy elpusztul odakint?
- Nem. Ha elpusztulnak is, csak az fajna, hogy el nem idebaza, tennekkel el. De nem pusztul ám el olyan könnyen az ember, mert az a legszörösebb állat. Aztán úgy hallottuk, van oda kint munka és meg fizetik. Tudok nem egy embert, aki jár esztendőre odakint volt és nagy penzzel jött haza. Hat mi is házihoztötünk meg. Ugye, annyak!
- A parasztasszony kövevény hagyta rá, hogy bizony meg hazajöhötök.
- Én istenen, mikor is jön el az az idő. Tarnady elbucsuozott a világon s azon éj-

jel azt álmodta, hogy hajón ül, amely szépsékesen vizet az óceán másik oldalára. Es megszelentett agyában az új terv: kimegy Amerikába.

Meg azon este vonatra lélt, amely harmadnapra Brestbe röpdette.

Mikor kiszállt, megolvastta a penztét. A százas ötkor markára olvadt le. De nem esztiggett. Érés állhatározással indult utazni: dolgozni fog a kert elmoztatás felé, hogy megelheszen. Az öreg beres azt mondta, hogy dolgozni kell mindenütt a világon a szegény embernek s munka akad ödökben, és az öreg beresnek igaz van.

Meg aznap este megtögdta egy koresmban, hogy szentlisközött beresnek az egyik hajóra, mely masnap indul New-Yorkba. Nyomban kinalkozott. A kormányos megösvéltta ugyan a fejet, mikor a fiomörbör új oryan durva munkára kinalkozott, de az olyan határozottan jelentette ki, hogy dolgozni akar, hogy a kormányos fölfogadta. Anny is inkább, mert a munkaikat nem kért egyebet, csak-hogy díjazalmú szállítsák át a tengeren.

Reggeli négy óratól este hatig találkeszta a szemet Tarnady Lajos s borzasztóan szvendett. De most megmunka, mikor esztendő máj. 20-án dozott a tenger, meg-szöklött a karja, arra gondolt, hogy jobb lenne a tengerbe ugorni. Elképja a hajó után uszókkal czipák egyike és vege lesz mindenkinek. De nem! Erezte, hogy neki reménye, joga van az ölethez, melyet becsuetles szándékkökel kezd meg most. A hatodik napon már könyökbömben ment a találkeszta, a hetediken megürésdött a hajó.

Tarnady lopva bujt ki a hajóból, nehogy a

vámörök penztelenség ezimen visszakergessék a hajóra.

Negyednapra már talált munkát. Egy gyárban fölfogadtik nap-számomnak. A terhes munka már nem esett. Tarnady megösvéltta az egyik levegő hálózat fel, eldurvult, elcsúszott bárnara, igyette a nyak, de amit jobban megszöktta a fizikai munkát, annál jobb kedélyhangulat lett urrá benne. Remélni kezdett, majd csak lesz belöle valami. Lett is. Felosztöndt volna karát munkavetözt és s néhány hónap munka megtanulta az angol nyelvet s bekerült a gyár irodájába.

S a szeresene is kedvezett Tarnady Lajosnak, a gyáros megövedvelte s egy fölkölepet föltöltött, melynek ötere át állította. Köszöböt tartott vette magához s tizenöt éf alatt díszgazdög ember lett a magyar királdörböl.

Tizenöt esztendő munka elfogta a honvágy és hazajött látogatóba. Megnézte az ös bírtokot, mely már azóta háromszor is gazdát cserélt, bejárta a kis városot, amely most is csak olyan volt, mint tizenöt esztendő előtt — es nem eryzen föl magát. Odakint fölköleltet a komoly életezel s a munka embere lett, ez a ma tekintélyrekes és urbatünözött beresnék társaságainak nem tetszett neki.

Es visszatenn, azzal a tudattal, hogy nekü nincs már itt mit keresnie, az ő igaz hazája odakint van, túl az óceánon, ahol csak az boldogulhat, aki dolgozik.

